

חוזרים

מה במבזק

חוזרים

- ארכה לתשלום המסים התקופתיים בכל הארץ עד 20.7.14
 - דחיית תשלום דמי הביטוח למעסיקים ועובדים עצמאיים באזור הדרום
 - הבהרות לעניין היעדרות הורים מהעבודה על רקע המצב הביטחוני
 - הודעה על חדר מצב - מוקד פניות ציבור בחירום
 - שר הכלכלה, נפתלי בנט, חתם על צו המאפשר גיוס עובדים גם במפעלים חיוניים
 - שר הכלכלה, נפתלי בנט, נענה לבקשות תעשייתיים ועסקים - אישר צעדי חירום להתמודדות עם המחסור בעובדים
 - הנחיות נציב שירות המדינה לעניין מבצע "צוק איתן"
- שאלה ותשובה**
- ההגבלות החלות על פיטורי עובד במילואים
- מאמר**
- זכויות עובדים לאור המצב הביטחוני

ארכה לתשלום המסים התקופתיים בכל הארץ

בהתאם לחוזר רשות המסים בישראל, תינתן ארכה לתשלום המסים התקופתיים. להלן עיקרי החוזר: לאור הימשכות מבצע "צוק איתן" ובמענה לפניית של מייצגים והציבור, הנחה שר האוצר את רשות המסים להקל על בעלי העסקים ברחבי הארץ. לאור זאת החליטו שר האוצר ומנהל רשות המסים על מתן ארכה לתשלום המסים התקופתיים (מע"מ, מקדמות מס הכנסה וניכויי מס הכנסה) **עד ל- 20.7.14**.

ארכה זו ניתנת לכל בעלי העסקים ברחבי הארץ, **למעט תושבי הדרום להם ניתנה כבר ארכה עד 25.7.14**. כמו-כן, הנחה מנהל הרשות את מנהלי משרדי מס הכנסה ומע"מ, להפעיל שיקול דעת רחב תוך גילוי הבנה ורגישות בכל הקשור להרחבת ההקלות שניתנו עד כה, בנוגע לטיפול בבקשות לביטול קנסות, הפרשי הצמדה וריבית של בעלי עסקים ומייצגים השוהים בשרות מילואים פעיל בימים אלו ובשל כך נבצר מהם לדווח ולשלם את הדוחות התקופתיים במועד.

דחיית תשלום דמי הביטוח למעסיקים ועובדים עצמאיים באזור הדרום

בהתאם להודעה שפרסם המוסד לביטוח לאומי ביום 13.7.2014, עקב המצב הביטחוני, נדחה מועד הדיווח והתשלום של דמי הביטוח עבור חודש יוני 2014 ל-25 ביולי (במקום ב-15 ביולי), למעסיקים ולעובדים עצמאיים באזור של עד 40 ק"מ מרצועת עזה, כפי שפורסם על ידי פיקוד העורף.

הבהרות לעניין היעדרות הורים מהעבודה על רקע המצב הביטחוני

ביום 9.7.2014 פרסם משרד הכלכלה הודעה שעניינה זכויות הורים שנעדרו מעבודתם בשל המצב הביטחוני. להלן עיקרי ההודעה:

מאות פניות הגיעו למוקד פניות הציבור בחירום שפתח משרד הכלכלה בעיקר בסוגיית תעסוקתיות הנוגעות לזכויות וחובות עובדים בחירום, זכאות לפיצוי בשל היעדרות ומידע על פתיחה וסגירה של מעונות יום ברחבי הארץ.

על רקע האמור, משרד הכלכלה מבקש להבהיר ולספק מספר תשובות לשאלות החוזרות:

- באזור בו ניתנו הוראות "מצב מיוחד בעורף", ראשי הורה אחד להיעדר מעבודתו על מנת לשמור על ילדה/הים מתחת לגיל 14.
- מעסיק אינו ראוי לחייב עובדות להגיע לעבודה בניגוד להוראות פיקוד העורף.
- מעסיק שיפטר עובד הנעדר מעבודתו בהתאם להוראות פיקוד העורף, פועל, לכאורה, בניגוד לחוק.
- בית הדין לעבודה מוסמך ורשאי לבטל פיטורי עובד שפעל בהתאם להנחיות והוראות פיקוד העורף ובהתאם לחוק.
- חובה על כל אזרח להישמע להוראות פיקוד העורף.

למידע נוסף ניתן לפנות לעמוד משרד הכלכלה בפייסבוק.

מוקד פניות הציבור של משרד הכלכלה: 1-800-20-11-80 ואתר משרד הכלכלה: www.economy.gov.il

הודעה על חדר מצב - מוקד פניות ציבור בחירום

בהתאם להודעה שפרסם משרד הכלכלה, על רקע האירועים הביטחוניים מופעל חדר מצב למתן מידע בנושאים הנוגעים למערך מעונות היום המפוקחים, זכויות וחובות עובדים בחירום, הנחיות לעובדים במפעלים חיוניים, מידע על תעריפי מוצרים בפיקוח בחירום ועוד.

בין הנושאים שבהם יספק המוקד מענה:

- מידע על מפעלים חיוניים וחובת התייצבות במקומות עבודה.
- מידע בנושאי תעשייה, ייצוא וייבוא מוצרים לישראל וממנה.
- מידע וסיוע לעסקים קטנים ובינוניים.
- מידע על יחסי עבודה, חובות העובדים והמעבידים בחירום.
- מידע להורים בנושא מעונות היום, הצהרונים והמשפחתונים.
- מידע בנוגע למוסדות להכשרה מקצועית, בתי הספר והמקצועות.

המוקד פעיל בין השעות 7:30 ועד 20:00. למידע נוסף ניתן לפנות לעמוד משרד הכלכלה בפייסבוק.

מוקד פניות הציבור של משרד הכלכלה: 1-800-20-11-80 ואתר משרד הכלכלה: www.economy.gov.il

סיכום של דברים

בשל המצב הביטחוני, משרד הכלכלה מפעיל חדר מצב למתן מידע, בין היתר בכל הנוגע לזכויות וחובות עובדים בשעת חירום.

שר הכלכלה, נפתלי בנט, חתם על צו המאפשר גיוס עובדים גם במפעלים חיוניים

על פי הודעה שפרסם משרד הכלכלה ביום 10.7.2014 שר הכלכלה חתם על צו המאפשר גיוס עובדים במפעלים חיוניים באזור שחלה עליו ההכרזה של שר הביטחון בדבר מצב מיוחד בעורף, זאת בהמשך לצו שחתם ביום 8/7 המאפשר גיוס רק למפעלים למתן שירותים קיומיים (המפעלים הקיומיים היא קבוצה של מפעלים מצומצמת בתוך המפעלים החיוניים).

בעקבות חתימת השר על הצו, יכולים מעתה הגורמים המקצועיים במשרד הכלכלה לגייס עובדים במפעלים חיוניים בהתאם לצורך ולא רק במפעלים קיומיים.

למידע נוסף ניתן לפנות ל:

מוקד פניות הציבור של משרד הכלכלה: 1-800-20-11-80, הפעיל בין השעות 7:30 ועד 20:00, וכן לעמוד משרד הכלכלה בפייסבוק ולאתר משרד הכלכלה: www.economy.gov.il.

סיכום של דברים
שר הכלכלה חתם על צו המאפשר גיוס עובדים במפעלים חיוניים בהתאם לצורך.

שר הכלכלה, נפתלי בנט, נענה לבקשות תעשיינים ועסקים – אישר צעדי חירום להתמודדות עם המחסור בעובדים

ביום 10.7.2014 פרסם משרד הכלכלה הודעה שעניינה הקלות לעניין העסקת עובדים. להלן עיקרי ההודעה:

בימים האחרונים, גובר קצב הפניות מצד מעסיקים במשק, המבקשים את התערבות משרד הכלכלה בסוגיית המחסור הגדול בעובדים, שנקראו לשירות בצו 8 או כאלו שעדרים ממקום עבודתם עקב מצב החירום. לטענת המעסיקים, היעדרות העובדים פוגעת בפעילות קווי היצור, הפיתוח והעמידה בדרישות הלקוחות בענפים השונים, מקשה על מתן שירות ואספקתו ומקשה על המעסיקים לעמוד בהוראות חוק שעות עבודה ומנוחה, עקב הצורך בהרחבת היקף הפעילות לעובדים המתמעטים.

בתום בחינה מקצועית והערכת מצב שבוצעה במינהל ההסדרה והאכיפה של דיני עבודה שבמשרד הכלכלה, החליט שר הכלכלה, נפתלי בנט, לאשר בשלב זה שני צעדים משלימים וראשוניים, הנדרשים על מנת להקל על צרכי הכלכלה והמשק:

הרחבת העסקת עובדים בתפקידי אבטחה ומגן - לאור המחסור במאבטחים ולאחר פניות מחברות שמירה רבות וכן מצד 'ארגון חברות השמירה בישראל', אישר שר הכלכלה בנט, בתיאום עם יו"ר ההסתדרות מר אבי ניסן קורן, להעסיק מאבטחים למשך עד 14 שעות ביום (במקום 12 השעות שניתן כיום להעסיקם) במשך שישה ימים בשבוע וזאת על מנת לאפשר לחברות האבטחה לעמוד במשימות הנדרשות, באמצעות כוח האדם המיומן המצוי ברשותה. החלטה זו אושרה על ידי השר כהוראת שעה עד לתום המבצע הצבאי בלבד. בנוסף, סוכם במסגרת ההבנות בין משרד הכלכלה לבין ההסתדרות כי העסקת המאבטחים בשעות נוספות, במסגרת תנאי ההיתר, תיעשה אך ורק בהסכמת העובד ולאחר שהובהר לעובד כי הינו זכאי לסרב (מצ"ב נוסח ההיתר).

סיכום של דברים
אושרו שני צעדים משלימים וראשוניים, הנדרשים על מנת להקל על צרכי הכלכלה והמשק: הרחבת העסקת עובדים בתפקידי אבטחה ומגן ומתן היתרים מיוחדים להעסקה בשעות נוספות מעבר למותר בחוק.

היתר להעסקה בשעות נוספות מעבר למותר בחוק - בעקבות פניות רבות של מעסיקים למינהל ההסדרה ואכיפת חוקי עבודה לאישור העסקה ב"שעות נוספות" מעבר למותר של עובדים רבים הנחה שר הכלכלה את עובדיו לסייע לפתרון הבעיה. בהתאם לפניית השר, מינהל ההסדרה ואכיפת חוקי עבודה במשרד הכלכלה מודיע בזאת כי מעסיקים יוכלו לפנות בבקשות לקבלת "היתרים מיוחדים" להעסקה בשעות נוספות. ההיתרים יינתנו בהתחשב במצב הביטחוני ובהתאם לצרכים המיוחדים של המפעל \ חברה \ עסק הפונים לקבלת ההיתר.

הבהרות בדבר היתרים קיימים בחוק - במינהל ההסדרה והאכיפה שבמשרד הכלכלה מציינים כי סעיף 10(א)1) בחוק שעות עבודה ומנוחה הקובע כי העבודה בשעות נוספות מותרת: { "כשתאונה או מאורע בלתי צפוי מראש מחייבים זאת, או כשיש לטפל באופן דחוף במכונות או בציוד, ואינה מותרת אלא במידה הדרושה למניעת הפרעה קשה בתהליך הרגיל של העבודה, או למניעת נזק לגוף או לנכס שאין למנוע אותו בדרך אחרת" } וכן כי סעיף 10(ב) לחוק קובע כי אם הועסק עובד בשעות נוספות לפי סעיף 10(א)1), חייב המעסיק למסור למפקח עבודה לכל המאוחר למחרת היום "הודעה על כך בכתב ולא ימשיכו בעבודת שעות נוספות, אלא אם נתן המפקח היתר לכך בכתב וקוימו התנאים שבהיתר." }

לאור המצב הביטחוני וכל עוד מוכרז "מצב מיוחד בעורף" לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, ובמידה ועובדים הועסקו בשעות נוספות ללא שנתבקש עבורם היתר, ניתן יהיה להודיע לאגף הסדרה במשרד הכלכלה על העסקה לפי סעיף 10(א)1) לא יאוחר משבוע לאחר שפג תוקף ההכרזה על "מצב מיוחד בעורף".

מינהל ההסדרה ואכיפת חוקי עבודה מבהיר כי לא יבצע הליכי אכיפה, בעניין העסקה בשעות נוספות מעבר לחוק, כלפי מעסיקים שיפעלו בהתאם להנחיה זו.

לבקשת היתר מיוחד או לדיווח בהתאם לסעיף 10(א)1) לעיל יש לפנות לאגף ההסדרה: אל מר אבי חיימוב מנהל תחום שעות עבודה ומנוחה.

באמצעות דוא"ל: hasdaras@economy.gov.il / טלפון 03-7347913/4 / פקס: 03-7347870

כמו כן ניתן לראות את תוכן ההיתר /או ההנחיה לגבי ההיתרים באתר משרד הכלכלה.

הנחיות נציב שירות המדינה לעניין מבצע "צוק איתן"

נציבות שירות המדינה פרסמה חוזרים ובהן הנחיות לעניין היעדרות עובדי המגזר הציבורי בשל המצב הביטחוני ב- 8.7.2014 וב- 9.7.2014. להלן עיקרי ההנחיות:

יום העבודה יחושב כיום עבודה מלא לגבי עובד שנעדר מהעבודה לצורך השגחה על ילדו, הנמצא עמו, עקב הוראה של פיקוד העורף על סגירת מוסד החינוך או הקייטנה שבו לומד או שוהה הילד, ובלבד שבמועד היעדרותו של העובד מתקיימים לגביו שני התנאים המצטברים האלה:

א. במועד היעדרותו נמצא מוסד החינוך / קייטנה במרחבים שהוגדרו בין ה- 8.7.2014 ל- 9.7.2014 על ידי פיקוד העורף כמרחבים שאינם בשגרה מבחינת הנחיות ההתגוננות.

ב. מתקיים לגבי העובד אחד מהתנאים הבאים, והוא הצהיר על כך בכתב:

1. הילד נמצא בהחזקתו הבלעדית של העובד או שהעובד הוא הורה יחיד של הילד.
 2. בן/בת זוגו של העובד הוא עובד או עובד עצמאי, ולא נעדר מעבודתו, מעסקו או מעיסוקו במשלח ידו, לצורך השגחה על הילד, ואם בן הזוג אינו עובד או עובד עצמאי - נבצר ממנו להשגיח על הילד.
- הוראות נוספות יינתנו, במידת הצורך, כפי ההתפתחויות, ובכל מקרה יותנו באישור הממונה הישיר.

החוזרים המלאים נמצאים באתר "כל עובד" www.koloved.net.

שאלה ותשובה

**ההגבלות החלות על פיטורי עובד במילואים
האם ניתן לפטר עובד שנקרא לשירות מילואים?**

מומחי "כל עובד" משיבים:

סעיף 41 א לחוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) התש"ט-1949 (להלן: "החוק") קובע כי מעביד לא יפטר עובד בתקופת היותו בשירות מילואים, אלא בהיתר מאת ועדת תעסוקה. עוד נקבע, כי במניין ימי ההודעה המוקדמת לפיטורים לא יבואו הימים שבהם נמצא העובד בשירות מילואים. כמו כן, נאסר על מעסיק לפטר עובד בשל שירותו במילואים.

בנוסף, בהתאם לסעיף 41א לחוק, חל איסור לפטר עובד בשל שירותו במילואים, קריאתו לשירות מילואים או שירותו הצפוי בשירות מילואים, לרבות בשל תדירותו או משכו - ובמקרה שפוטרו הפיטורים בטלים.

עוד נקבע איסור לפטר עובד בתקופת היותו בשירות מילואים וכאשר מדובר בשירות מילואים העולה על יומיים רצופים, חל איסור לפטר עובד גם במשך תקופה של 30 יום לאחר תום שירות המילואים.

פיטורים כאמור מותרים אם ניתן לכך היתר מאת ועדת התעסוקה, והיתר זה ניתן רק אם יוכיח המעביד כי הפיטורים אינם בשל שירות המילואים.

בנוסף, לא ניתן לחפוף את תקופה ההודעה המוקדמת לפיטורים עם תקופת המילואים וכן עם תקופה של 30 יום לאחר תום שירות מילואים העולה על יומיים ברציפות.

בהתאם לחוק, בגדר פיטורים ייחשב גם אי חידוש חוזה עבודה לתקופה קצובה של 12 חודשים או יותר או חוזה לתקופה פחותה מ- 12 חודשים שהאריך או חידש העסקה קודמת של העובד שהייתה סמוך לפני תחילת תוקפו של החוזה.

לסיכום – על פי הוראות החוק חל איסור לפטר עובד במקרים הבאים:

1. בשל שירותו במילואים, קריאתו לשירות מילואים או שירותו הצפוי בשירות מילואים לרבות בשל תדירותו או משכו.
2. בתקופת היותו בשירות מילואים, ללא היתר מועדת התעסוקה.
3. 30 יום לאחר תום שירות מילואים העולה על יומיים רצופים, ללא היתר מועדת התעסוקה.
4. לא ניתן לחפוף הודעה מוקדמת עם:
 - א. שירות מילואים
 - ב. תקופה של 30 יום לאחר תום שירות מילואים העולה על יומיים רצופים.

אין במידע המופיע באתר "כל עובד" או בשירות הניתן למנויי האתר כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי.

סיכום של דברים
לאור המצב הביטחוני ובעקבות הנחיה של פיקוד העורף בדבר אי קיומן של חלק מהקייטנות באזורים מסוימים בדרום הארץ פרסמה נציבות שירות המדינה הנחיות לעניין תשלום שכר לעובדים שנעדרו מהעבודה ב- 8.7.2014 וב- 9.7.2014 לצורך השגחה על ילדם.

סיכום של דברים
מהן ההגבלות החלות על פיטורי עובד שנקרא לשירות מילואים?

מאמר

זכויות עובדים לאור המצב הביטחוני

עו"ד הלית כהן-רזניצקי

לאור המצב הביטחוני עולות שאלות רבות הקשורות להעסקת עובדים בתקופה זו. מאמר זה מרכז סוגיות שונות הקשורות להעסקת עובדים בשעת חירום. עם זאת יודגש, כי בנושאים שונים טרם התפרסמו הנחיות ברורות ויש להמתין לתיקוני חקיקה.

משמעות הוצאת צו המאפשר גיוס עובדים במפעלים חיוניים

חוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967 (להלן: "חוק שירות עבודה") מסדיר את העסקתם של עובדים במפעל חיוני או במפעל למתן שירותים קיומיים בשעת חירום.

הגדרת מפעל חיוני ומפעלים לשירותים קיומיים

"מפעל חיוני" הינו "כל מפעל או חלק ממנו, הפועל או שאפשר להפעילו לצרכי הגנת המדינה או בטחון הציבור או לקיום הספקה או שירותים חיוניים, ושאושר לענין זה בצו על ידי השר בהתייעצות עם שר הבטחון, ובשעת לחימה - על ידי שר הבטחון בהתייעצות עם השר; וכן כל מפעל או חלק ממנו שאפשר להפעילו לצרכי קיום המשק ושפעולתו חיונית לקיום הספקה או שירותים הדרושים לציבור או ליצוא, והשר, אישר אותו בצו לענין זה...".

"מפעל למתן שירותים קיומיים" הינו כל מפעל או חלק ממנו, שנותן שירותים קיומיים, כפי שיפורט להלן, ושהשר אישר אותו בצו לענין זה לצורך מצב מיוחד בעורף או אירוע אסון המוני: אספקת מים, מזון או חשמל, וכן מתן שירותי אשפוז ובריאות, תברואה, תקשורת או דואר; שירות שיש לספקו לשם מניעת פגיעה חמורה באוכלוסיה או בשטח, שעליו חלה הכרזה על מצב מיוחד בעורף או הכרזה על אירוע אסון המוני; שירות שלדעת השר הוא חיוני, לקיום אספקה או לטיפול באוכלוסיה; שירות אשר לדעת השר הפסקתו עלולה, בנסיבות העניין, לגרום לפגיעה רבה בכלכלה המשפיעה על המשק כולו.

צו לאימון לשירות עבודה וצו לשירות עבודה

על פי חוק שירות עבודה, שר התעשייה, המסחר והתעסוקה (להלן: "שר התמ"ת") רשאי לקרוא בצו לאדם החייב בשירות עבודה או לאימון לשירות עבודה עד 3 ימים בשנה, ולגבי המקצועות הבאים עד 12 ימים בשנה: רופאים, אחים ואחיות, סגל רפואי סיעודי, סגל רפואי טכני, סגל רפואי אקדמאי אחר, עובדי מינהל ותחזוקה ברפואה, נהגים, עובדי מנוף ובתי מלאכה בנמלים, עובדי רשת החשמל, עובדי מתכת בייצור בטחוני, מפעילי ציוד מיכני הנדסי, עובדי מינהל, עובדים טכניים, בוחנים ושמאים בתחבורה.

עובד שנקרא לאימון על-פי החוק, לתקופה רצופה העולה על יום אחד, יראו אותו כאילו שירת אותה תקופה במילואים והוא יהיה זכאי לתגמולי מילואים בשל כל תקופת האימון, על-פי חוק הביטוח הלאומי.

בנוסף, קובע החוק, כי אם הוכרז מצב מיוחד בעורף, וכי האפשרות למתן שירותים קיומיים לאוכלוסיה המצויה בשטח שעליו חלה ההכרזה עלולה להיפגע, רשאי שר התמ"ת לקרוא בצו את כל העובדים במפעל חיוני או במפעל למתן שירותים קיומיים. כמו כן, באפשרותו לקרוא בצו לשירות עבודה כל אדם או סוגי בני אדם, אשר אינם עובדים במפעל לשירות עבודה כ"מגויסי חוץ".

שכרו של מגויס ייקבע לפי הוראות ההסכם הקיבוצי או צו ההרחבה שחלים על המגויס, ואם אין הסכם קיבוצי או צו הרחבה כאמור, או שזכויות מגויס לפי הוראות ההסכם הקיבוצי או צו ההרחבה כאמור נופלות מהזכויות שיהיו למגויס לפי ההוראות שבהסכם הקיבוצי שחל על בעל המפעל- יהיה השכר בהתאם לתפקיד שהוא נקרא למלא ובשיעור שנקבע לתפקיד זה בהסכם הקיבוצי החל על בעל המפעל, ובאין הסכם קיבוצי - לפי הסכמה הדדית, ובהיעדר הסכמה - לפי מה שיקבע המפקח הכללי על כוח האדם.

מי חייב בשירות עבודה בשעת חירום ומי פטור ממנו?

בהתאם לסעיף 3 לחוק שירות עבודה, תושב קבוע חייב בשירות עבודה, אם מלאו לו 16 שנים וטרם הגיע לגיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, תשס"ד-2004.

חייל, שוטר, וכן אשה הרה או לפני תום שנה אחת אחרי לידתה, פטורים משירות עבודה.

זכאות עובד שנעדר לתשלום שכר

הדין הוא, כי עובד שנעדר מעבודתו אינו זכאי לשכר עבודה, אלא אם כן היעדרות זו והתשלום בעדה מוסדרים בחוק, בהסכמים קיבוציים, בצווי הרחבה או בחוזה אישי. עם זאת, ההלכה היא, כי עובד יהיה זכאי לשכרו, גם אם הוא לא עבד בפועל, אך הוא התייצב לעבודה, והוא מוכן ומזומן לעבוד, והמעביד מיוזמתו לא סיפק לו עבודה.

סיכום של דברים
לאור המצב הביטחוני עולות שאלות רבות הקשורות להעסקת עובדים בתקופה זו. מאמר זה מרכז סוגיות שונות הקשורות להעסקת עובדים בשעת חירום. עם זאת יודגש, כי בנושאים שונים טרם התפרסמו הנחיות ברורות ויש להמתין לתיקוני חקיקה.

חוק הגנה על עובדים בשעת חירום, התשס"ו-2006 (להלן: "חוק הגנה על עובדים"), מסדיר את חובת תשלום השכר לעובדים, שנעדרו מעבודתם או לא ביצעו עבודתם, בתקופה מוגדרת, בימים שבהם היה מקום עבודתם או מקום מגוריהם באזור שהוגדר כאזור הגבלה.

בעבר, פורסם תיקון לחוק הגנה על עובדים, לפיו זכאים לשכר, עובדים, שנעדרו מעבודתם או שלא ביצעו את עבודתם בתקופה מוגדרת כאשר מקום מגוריהם או מקום עבודתם היה באזור הכרזה (שדרות ועוטף עזה). מעביד, ששילם שכר לעובדים בגין ההיעדרות היה זכאי לפיצוי לאחר שהותקנו תקנות, המסדירות את מתן הפיצוי.

לסיכום, עובד שאינו פוקד את מקום העבודה, עקב המצב הביטחוני, לא יהיה זכאי לשכרו בגין ימי היעדרותו, אלא אם יתוקן חוק הגנה על עובדים. אם המעביד יבחר לשלם לעובד את שכרו, יהיה המעביד זכאי לפיצוי מהמדינה, מרגע שיותקנו תקנות, המסדירות את מתן הפיצוי.

יודגש, כי על פי סעיף 17 לחוק הגנה על עובדים, ההוראות לעניין חובת תשלום השכר לא יחולו על מי שנקרא לשירות עבודה לפי חוק שירות עבודה בשעת חירום.

משילוב הוראות חוק הגנה על עובדים וחוק שירות עבודה עולה, כי עובד שנקרא לשירות עבודה בצו של שר התמ"ת או בצו של שר הביטחון בשעת לחימה, אשר הגדירו את מקום עבודתו כמפעל חיוני, לא יהיה זכאי לשכר מהמעביד במידה ולא הגיע לעבודה, זאת אף אם יתוקן ויוטאם החוק לתקופת החירום הנוכחית. תשלום השכר בגין עבודתו יהיה כמוסדר בחוק שירות עבודה, כפי שפורט לעיל.

יצוין כי בהתאם להודעה שפרסם משרד הכלכלה, באזור בו ניתנו הוראות "מצב מיוחד בעורף", רשאי הורה אחד להיעדר מעבודתו על מנת לשמור על ילדהוים מתחת לגיל 14 ומעסיק אינו רשאי לחייב עובדת להגיע לעבודה בניגוד להוראות פיקוד העורף.

הגבלת פיטורים

סעיף 2 לחוק הגנה על עובדים קובע, כי מעביד לא יפטר עובד בשל אחת מאלה:

1. היעדרות מהעבודה או אי-ביצוע העבודה, עקב הוראה שניתנה בשעת התקפה, או עקב הוראה שניתנה בעת מצב מיוחד בעורף, אשר בשלה נמנע מהעובד מלהתייצב בעבודתו או מלבצעה, ולעניין אדם עם מוגבלות - לרבות בשל מוגבלותו.

2. היעדרות מהעבודה לצורך השגחה על ילדו, אם יצאה הוראה מפורשת מאת כוחות הביטחון לסגור את מוסדות חינוך, או אם יצאה הנחיה כאמור, שלפיה מחויב העובד לשהות במוסד החינוך, שבו לומד הילד או שבו הוא שוהה. זכות זו נתונה להורה שילדו נמצא בחזקתו הבלעדית, או להורה שבו זוגו לא נעדר לצורך השגחה על הילד, ובתנאי שאין במקום העבודה סידור נאות להשגחה על הילד.

3. היעדרות מהעבודה או אי-ביצוע העבודה מחמת מצב בטחוני כמשמעותו בהסכם בדבר תשלום שכר באזור הגבלה או באזור הכרזה, ששרר במקום מגוריו או במקום עבודתו של העובד, ובלבד שמקום העבודה או מקום המגורים, לפי העניין, מצויים באזור ההגבלה או באזור ההכרזה, כהגדרתם בחוק.

איסור הפיטורים חל גם על מעסיק בפועל של עובד קבלן כוח אדם, בשל היעדרותו מהעבודה או אי-ביצוע העבודה בנסיבות האמורות. עוד קובע סעיף 2 לחוק הגנה על עובדים, כי עובד שיפטר בניגוד לאמור - פיטוריו בטלים.

על פי סעיף 11 לחוק הגנה על עובדים, הוראות החוק לעניין איסור פיטורים, לא יחולו על אלה: מי שנקרא לשירות עבודה; שוטר; סוהר; עובד השירות כהגדרתו בחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002, ועובד המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים; חבר בארגון עזר, כמשמעותו בסעיף 8 לחוק ההתגוננות האזרחית; עובד בגוף הצלה כהגדרתו בסעיף 90 לפקודת המשטרה.

יצוין, כי בהתאם לחוק שירות עבודה, חל איסור לפטר מגויס מעבודתו אליה גויס, אלא בהיתר בכתב מהמפקח הכללי על כוח האדם.

לחזור משרד הכלכלה ובו מענה לשאלות בנושא יחסי עבודה בשעת חירום – לחץ על לשונית מסמכים מקושרים

ביצוע גרפי: אולגה פאי

עורכת: עו"ד הלית כהן-רוניצקי

המידע ניתן כמידע כללי למנוי "כל עובד".

© כל הזכויות שמורות לחברת חשבים ה.פ.0 מידע עסקי בע"מ מקבוצת קו-מנחה - אין להעתיק או לצלם חומר כלשהו ממבזק זה בכל דרך או שיטה, בדפוס, בצילום, בהעתקה, בהקלטה וכו', ללא קבלת אישור בכתב מהמחברים.

"חשבים" בע"מ, יד חרוצים 12, תל אביב 67778, טל' 5680888 - 03, פקס' 5680899 - 03 דוא"ל: koloved@hashavim.co.il